

5.8. Učební osnovy – Hudební výchova

5.5 Vzdělávací oblast Umění a kultura

5.5.1 Vzdělávací obor Hudební výchova

NÁZEV VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU: HUDEBNÍ VÝCHOVA

5.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení:

V předmětu Hudební výchova je realizován obsah vzdělávací oblasti oboru Hudební výchova.

V počáteční etapě základního vzdělání si klade hudební výchova za cíl vzbudit zájem žáka o setkávání s hudbou a rozvíjet jeho elementární hudební dovednosti prostřednictvím pěveckých, rytmických, poslechových, instrumentálních a pohybových činností. Hudební výchova je charakterizována jako činnostní, tvořivý proces. Základem je hra, která poskytuje prostor pro uplatnění dětské aktivity, spontánnosti i vlastního experimentování.

Ve vzdělávacím předmětu hudební výchova směřujeme výuku specificky s ohledem na vrozené hudební vlohy každého žáka k:

- rozvoji hudebního sluchu,
- rozvoji hudebního a emocionálního citění,
- objevování souvislostí mezi slovním a hudebním rytmem a pohybovým vyjádřením (pohyb je prostředkem pro rozvíjení všech hudebních činností),
- práci s hudebně nerozvinutými žáky,
- postupnému vytváření a upevňování základních pěveckých

návyků.

Časové vymezení:

1. ročník – 1 hodina
2. ročník – 1 hodina
3. ročník – 1 hodina
4. ročník – 1 hodina
5. ročník – 1 hodina.

Organizační vymezení:

Výuka probíhá ve třídě, doplněna koncerty, divadelními představeními.

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Osobnostní rozvoj

OSV 1 Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování

OSV 2 Sebepoznání a sebepojetí: moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne

OSV 5 Kreativita: nápady, originalita, tvořivost

Sociální rozvoj

OSV 8 Komunikace: řeč těla, řeč zvuků a slov

5.5.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Hudební výchova

Výuka přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Kompetence k učení

Učitel:

- seznamuje žáka se základními návyky a dovednostmi v jednotlivých oblastech hudebních činností (hlasové, rytmické, instrumentální, poslechové, pohybové).

Žák:

- poznává smysl a cíl učení,
- vytváří si pozitivní vztah k učení.

Kompetence k řešení problém

Učitel:

- snaží se najít příčiny neúspěchu a citlivým přístupem za pomoci dětského kolektivu je pomáhá odstraňovat a následně rozvíjet kvalitu hlasových, pohybových dovedností jedince,
- podpoří ho důvěrou.

Žák:

- nenechá se odradit počátečním nezdarem.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- učí žáka porozumět a pracovat s notovým záznamem,
- vysvětlí a na konkrétních příkladech ukáže, že skladba nebo píseň může být i osobním sdělením, poselstvím pro druhé.

Žák:

- učí se dialogu se spolužáky, s učitelem,
- učí se rozumět a používat komunikační prostředky hudby.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

vybírání vhodné hudebně pohybové hry s rytmicko melodickým doprovodem,

- připravuje různé soutěže, kvízy, které vyžadují práci ve skupině,
- pomáhá žákovi získat pocit potřeby, důležitosti, sebedůvěry.

Žák:

- začíná si uvědomovat osobní zodpovědnost v rámci kolektivu,
- aktivně se zapojuje do kolektivních činností.

Kompetence občanské

Učitel:

- navštěvuje se žáky hudební besedy, divadelní představení, zajistí návštěvu koncertu,
- připravuje se žáky veřejná vystoupení pro rodiče, pro děti z mateřské školky, pro staré lidi v domech s pečovatelskou službou apod.

Žák:

- začíná si uvědomovat své povinnosti i svá práva,
- začíná si vytvářet svůj osobní vztah k instituci, kterou je škola, obec.

Kompetence pracovní

Učitel:

- seznamuje se základy hlasové hygieny,
- učí správnému držení těla při zpěvu,
- demonstruje možnosti práce s lidským hlasem.

Žák:

- osvojuje si základní hygienické, pracovní návyky.

5.5.1.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební výchova

HUDEBNÍ VÝCHOVA – 1. ROČNÍK		
Školní ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
- rozlišuje zvuky kolem sebe	cvičení na rozvoj sluchu	OSV 1, OSV 2, OSV 5, OSV 8
- zpívá jednoduché vybrané písně na základě svých dispozic	národní písně, hudební hádanky	
- správně dýchá a vyslovuje	dechová a rytmická cvičení	
- rytmičuje říkadla		
- hraje nejjednodušší doprovody na Orfovy nástroje	hudební nástroje	
- vyjadřuje pohybem hudbu	hudební pohybové hry	
- rozliší tón – dlouhý, krátký, vysoký, hluboký, silný, slabý	sluchové hry a hádanky	
- rozliší vybrané hudební nástroje	hudební nástroje	

HUDEBNÍ VÝCHOVA – 2. ROČNÍK		
Školní ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
- zpívá písně na základě svých dispozic, rozvíjí hlavový tón	národní a umělé písně, dechová cvičení	
- rytmičuje a melodizuje jednoduché texty; napodobuje rytmické celky	rytmická a metodická cvičení	OSV 1, OSV 2, OSV 5, OSV 8
- doprovází zpěv hudebním nástrojem	hudební nástroje – doprovod	
- vyjadřuje pohybem melodii, tempo, dynamiku a emocionální zážitek z hudby	pohyb a hudba	
- rozliší délku not	sluchová cvičení	
- rozpozná výrazové tempové a dynamické změny v znející hudbě		
- rozliší v hudbě některé hudební nástroje	hudební nástroje – poslechy	

HUDEBNÍ VÝCHOVA – 3. ROČNÍK		
Školní ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
- zpívá v jednohlase písně intonačně čistě a rytmicky přesně sólově i sborově	národní a umělé písně, dechová cvičení,	OSV 1, OSV 2, OSV 5, OSV 8
- improvizuje jednoduchou melodii, text	sborový a sólový zpěv, hudební	
- používá vybrané hudební nástroje k hudebnímu doprovodu	improvizace, hudební doprovod	
- vyjadřuje pohybem hudbu a její charakter	hudba a pohyb	
- rozliší kvalitu tónu, výrazné změny tempa a dynamiky při hudebním poslechu	hudební poslech	
- při hudebním poslechu rozliší hudbu vokální, instrumentální, vokálně instrumentální; odliší hudbu klasickou (slavnostní) a populární	hudební poslech	

HUDEBNÍ VÝCHOVA – 4. ROČNÍK		
Školní ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
- zpívá písně v jednohlase v durových i mollových tóninách	sólový a sborový zpěv	OSV 1, OSV 2, OSV 5, OSV 8
- realizuje podle individuál. schopností a dovedností notově zapsanou píseň	realizace notového zápisu písní	
- využívá hudebních nástrojů k doprovodu písní, jednoduché reprodukci písní	hudební doprovod a reprodukce	
- rozpozná hudební formu jednoduché písně (skladby)	hudební formy	
- vytváří v rámci svých individuálních schopností hudební improvizace	hudební improvizace	
- rozpozná při hudebním poslechu některé hudební výrazové prostředky	hudební poslech - výrazové prostředky	
- ztvárňuje hudbu pohybem, improvizuje	pohybové ztvárnění hudby	

HUDEBNÍ VÝCHOVA – 5. ROČNÍK		
Školní ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
- zpívá na základě svých dispozic v jednohlase nebo dvojhase s využitím získaných pěveckých dovedností	národní a umělé písně sborový a sólový zpěv	OSV 1, OSV 2, OSV 5, OSV 8
- realizuje zpěvem, hrou, tancem, podle svých individuálních schopností a dovedností melodii nebo píseň zapsanou v notách	pohybová a hudební realizace notového zápisu	
- využívá hudebních nástrojů k jednoduché reprodukci skladeb	hudební doprovod a reprodukce	
- vytváří v rámci individuál. dispozic jednoduché předehry, mezihry, dohry	hudební realizace	
- rozpozná při hudebním poslechu metrytmické, tempové, dynamické i zřetelně harmonické změny	hudební poslech – výrazové prostředky	
- ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků	pohybové ztvárnění hudby	